

[Peter Jørgensen.]

til koordinering af ingeniøruddannelserne og meget, meget andet. Jeg kunne fortsætte denne opremsning af de forskellige uddannelsesstilbud, der foreligger, men det, man indtil dette øjeblik ikke har gjort, er at finde ud af en sammenhæng mellem disse uddannelser. Derfor er spørgsmålet for mig, hvordan man får alt dette og meget andet end det, jeg har nævnt her, kædet sammen til en helhed både uddannelsesmæssigt og også administrativt.

Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at nævne en udtalelse fra smedenes kongres, hvor man siger, at der er for øjeblikket 4 eller 5 ministerier, der hver for sig forvalter uddannelsesopgaver. De burde sammenarbejdes til fuld udnyttelse af de for samfundet til rådighed stående økonomiske midler. Det burde være en selvfølge, at en samfundsinvestering udnyttes i en sådan grad, at man opnår størst mulig effektivitet uden hensyn til særinteresser ministerierne imellem.

Jeg synes, det er et hovedpunkt i denne målsætningsdebat, at vi netop når frem til det, som man fra smedenes kongres her har antydnet.

Der tales så meget om demokratisering i uddannelsen. Det er blevet et meget brugt slagord ude omkring i hele vort samfundsliv; på alle områder taler man om demokratisering. Jeg er ikke så sikker på, at man i hele den diskussion om demokratisering rigtig er klar over, hvad det i virkeligheden indebærer, for der er en væsentlig ting i diskussionen om demokratisering, og det er spørgsmålet om ansvar. Jeg er derfor ikke utilfreds med nogle af de bemærkninger, som ministeren gjorde i sin redegørelse. Men i spørgsmålet om demokratisering af uddannelsen hæfter man sig udelukkende eller næsten udelukkende ved de sociale problemer i forbindelse med uddannelsen, og man regner med, at man gennem en social ordning, gennem ungdommens uddannelsesfond og meget andet, kan fremme en demokratisering. Jeg er ikke sikker på, at en sådan tankegang er den rigtige, hvis man virkelig vil en demokratisering.

Jeg har den opfattelse, at det, vi må stile imod, er, at man først og fremmest giver alle de unge i dette land en bred almen

grunduddannelse igennem folkeskolen; om det skal være 9, 10 eller 12 år, som man nu diskuterer, skal jeg lade være usagt, men det skal være det, man giver alle, som i dag kommer ind i folkeskolen. Derudover skal vi opbygge et system med en almen bred faglig uddannelse eller andre uddannelser, der svarer dertil. Når disse uddannelser og disse uddannestilbud er givet de unge, skal man ud fra dette system skabe så brede adgangsveje som overhovedet muligt til selv den højeste uddannelse her i landet og gøre det på en sådan måde, at hvis man stiger op i uddannelsessystemet og man på et eller andet tidspunkt mener, at man ikke har evner, vilje eller kræfter til at gå videre, skal den uddannelse, man har opnået, ikke under nogen omstændigheder være spildt. Så længe vi har det uddanneleessystem, vi har i dag, hvor man stort set kun kan sluse folk igennem gymnasiesystemet til de højere uddannelser — jeg ved godt, at der er åbnet en lille adgangsvej over HF-studiet, men den er meget, meget spinkel — så længe vi har denne sluse, som alle skal igennem for at komme til en højere uddannelse, så længe har vi ingen mulighed for uanset alle de sociale kriterier, man anlægger, at gennemføre det, jeg kalder den virkelige demokratisering af uddannelsen.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil gerne begynde med at sige tak til ordførerne for den tilslutning der har været til en del af de synspunkter, jeg havde givet udtryk for i min redegørelse. Også tak for den kritik, som er fremkommet.

En del af kritikken er gået på, at min redegørelse ikke var fyldestgørende og omfattende nok, og det skal jeg være den første til at erkende, for det er rigtigt, det var den ikke. Det er et meget stort område at skulle dække i en halv times redegørelse. Men dertil kom noget andet, og det er gjort bevidst. Der var visse områder, jeg lod ligge, de har til dels heller ikke været behandlet her i dag, og det var altså med fuldt overlæg, jeg lod dem ligge; det var spørgsmålene vedrørende den højere uddannelse og universiteterne. Jeg gjorde det i øvrigt også med henvisning til, at vi i denne måned og efter folketingets juleferie vil få adgang til at drøfte universitetsproblemer ved flere lejligheder både i forbindelse med placeringen af centre, i for-